

PENSIONS

MYNDIGHETEN

FAKTASERIE OM PENSIONERNA

Varför finns det fattiga pensionärer
– vilka är de och hur kan de bli
färre?

Rapport nr 6

PENSIONS
MYNDIGHETEN

Den sista rapporten i vår faktaserie om pensionerna

- Rapporten fokuserar på måttet relativt låg ekonomisk standard
- Varför finns det fattiga pensionärer?
- Vilka är de och hur kan de bli färre?

Ekonomisk standard

- **Disponibel inkomst:** summan av alla inkomster, inklusive bidrag, efter skatt
- Disponibla inkomster i hushållet summeras för alla individer
- Hushåll har olika vikter, så kallade konsumtionsenheter
 - 1 person har vikten 1
 - ett par 1,51
 - ytterligare en vuxen +0,6

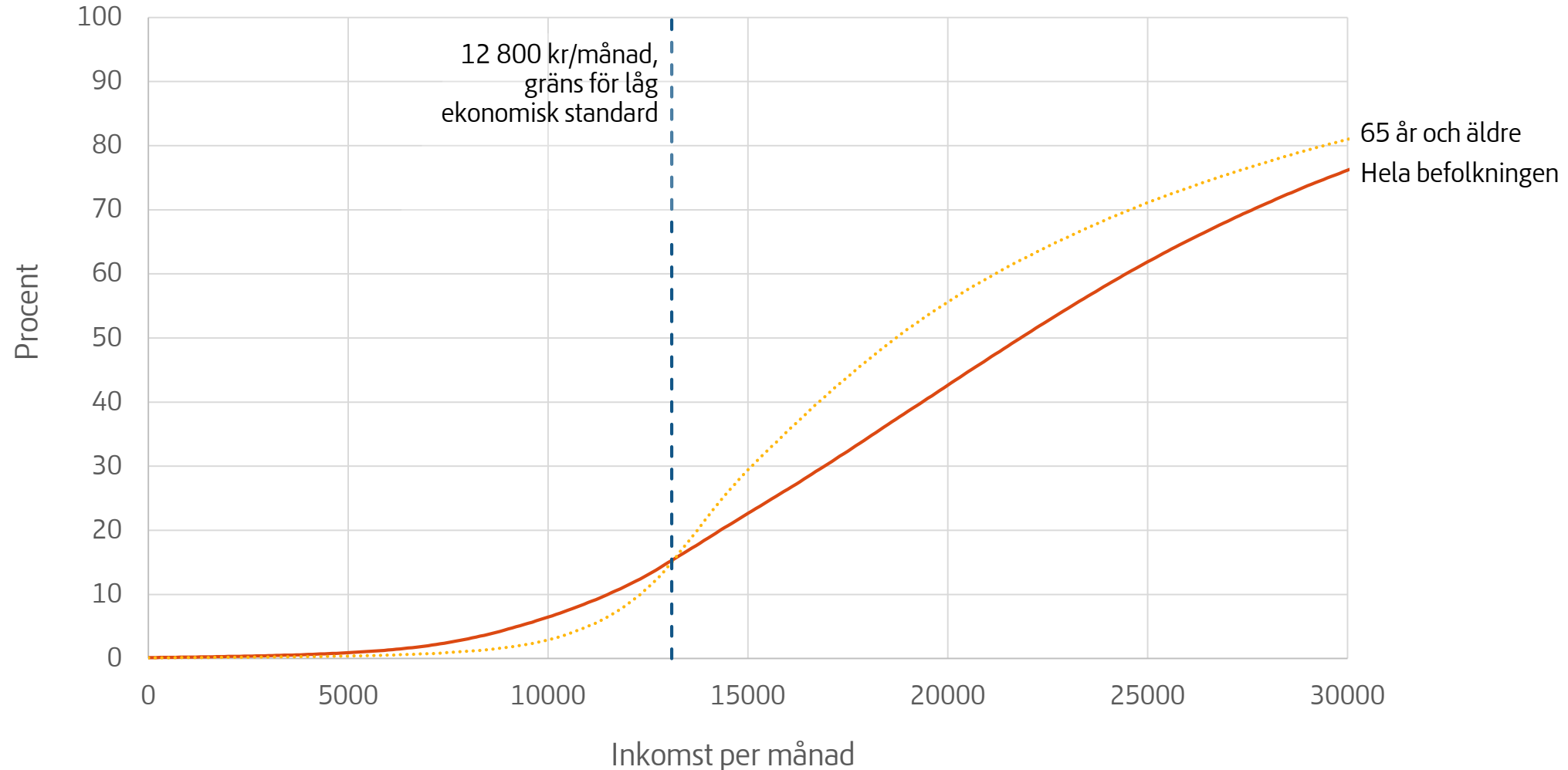
Hushåll och ekonomisk standard

- **Disponibel inkomst:** summan av alla inkomster, inklusive bidrag, efter skatt
- **Disponibel inkomst per konsumtionsenhet:**
$$\frac{\text{Hushållets disponibla inkomst}}{\text{Konsumtionsvikt}}$$
- **Exempel:**
$$\text{Pensionärspar} = \frac{40\,000}{1,51} = 26\,500 \text{ kronor}$$
- **Ekonomisk standard:** För att göra jämförelser av disponible inkomst mellan olika typer av hushåll

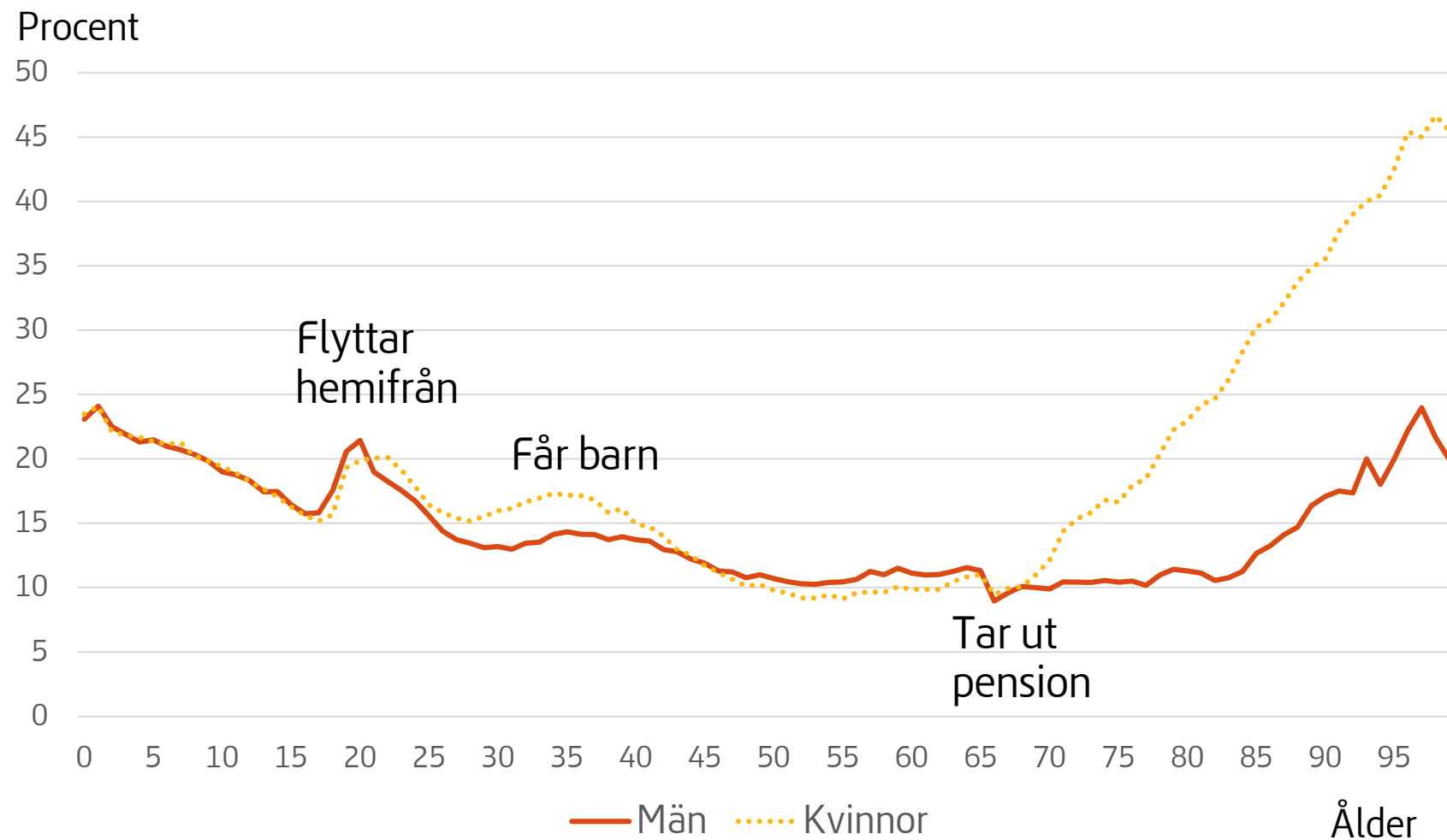
Relativ låg ekonomisk standard

- Gränsvärdet motsvarar 60 procent av medianvärdet för ekonomisk standard för alla individer i Sverige
- År 2020 är gränsvärdet 13 300 kronor per månad
- År 2020 var det 13 procent som hamnade under gränsvärdet för relativ låg ekonomisk standard i gruppen 65 år eller äldre
- Samma siffra för gruppen i åldrarna 20 till 64 år var 13,3 procent

Ekonomisk standard för personer 65 år och äldre samt för hela befolkningen 2019

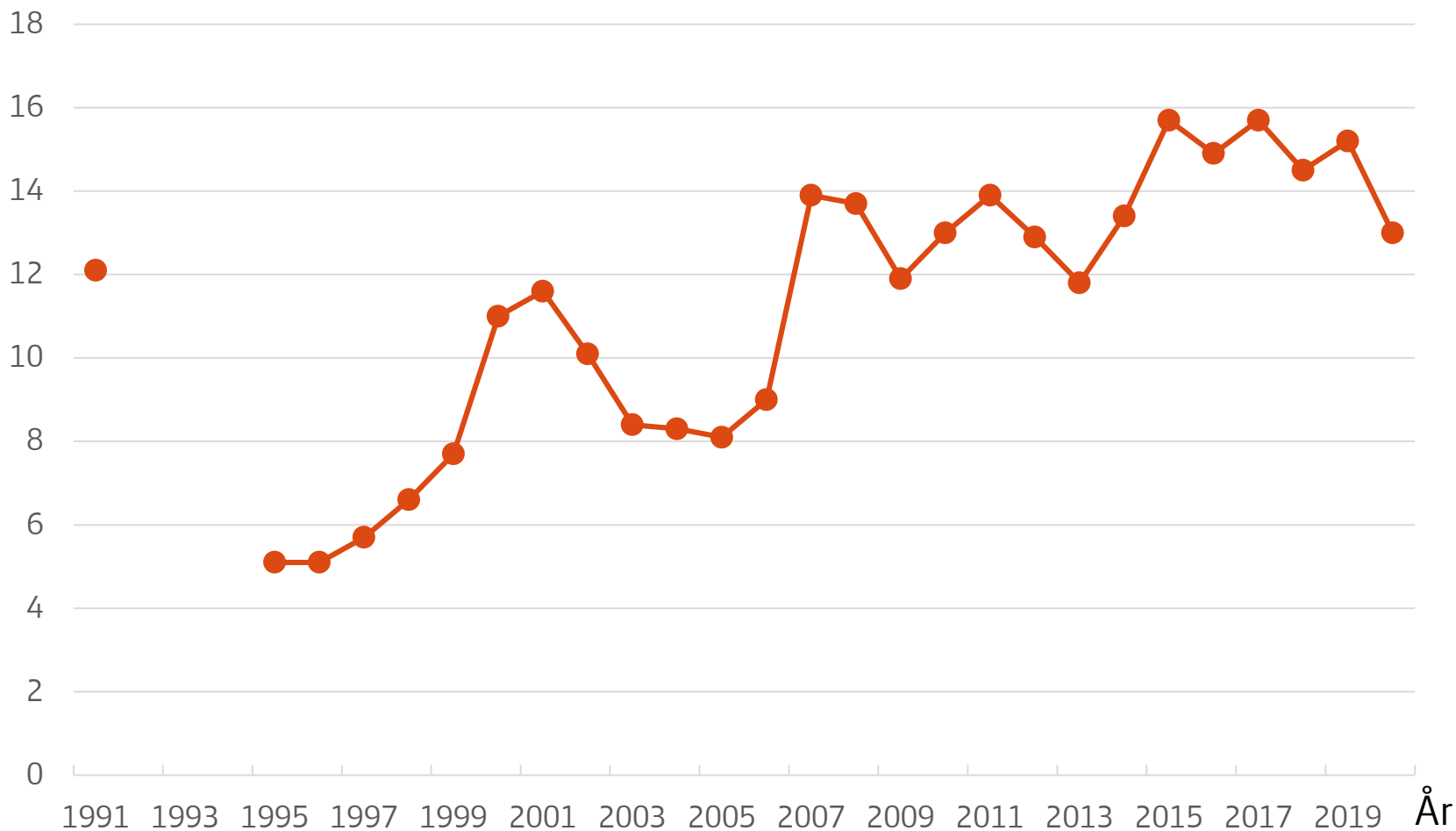

Andel personer med låg ekonomisk standard 2019 efter ålder och kön, procent

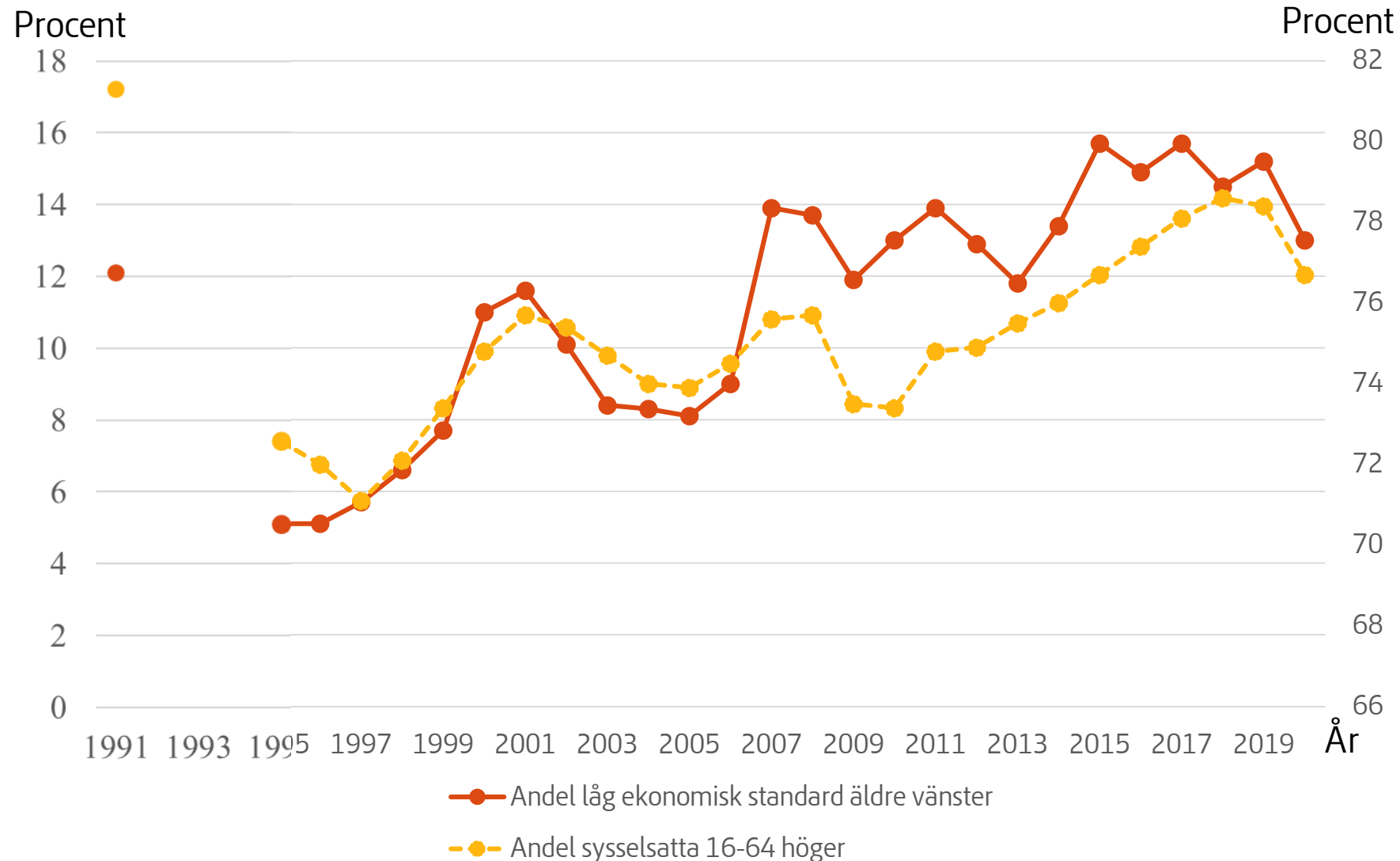

Andel pensionärer med relativ låg ekonomisk standard

Procent

Andel relativt fattiga pensionärer (vänster axel) och andel sysselsatta 16–64 år (höger axel)

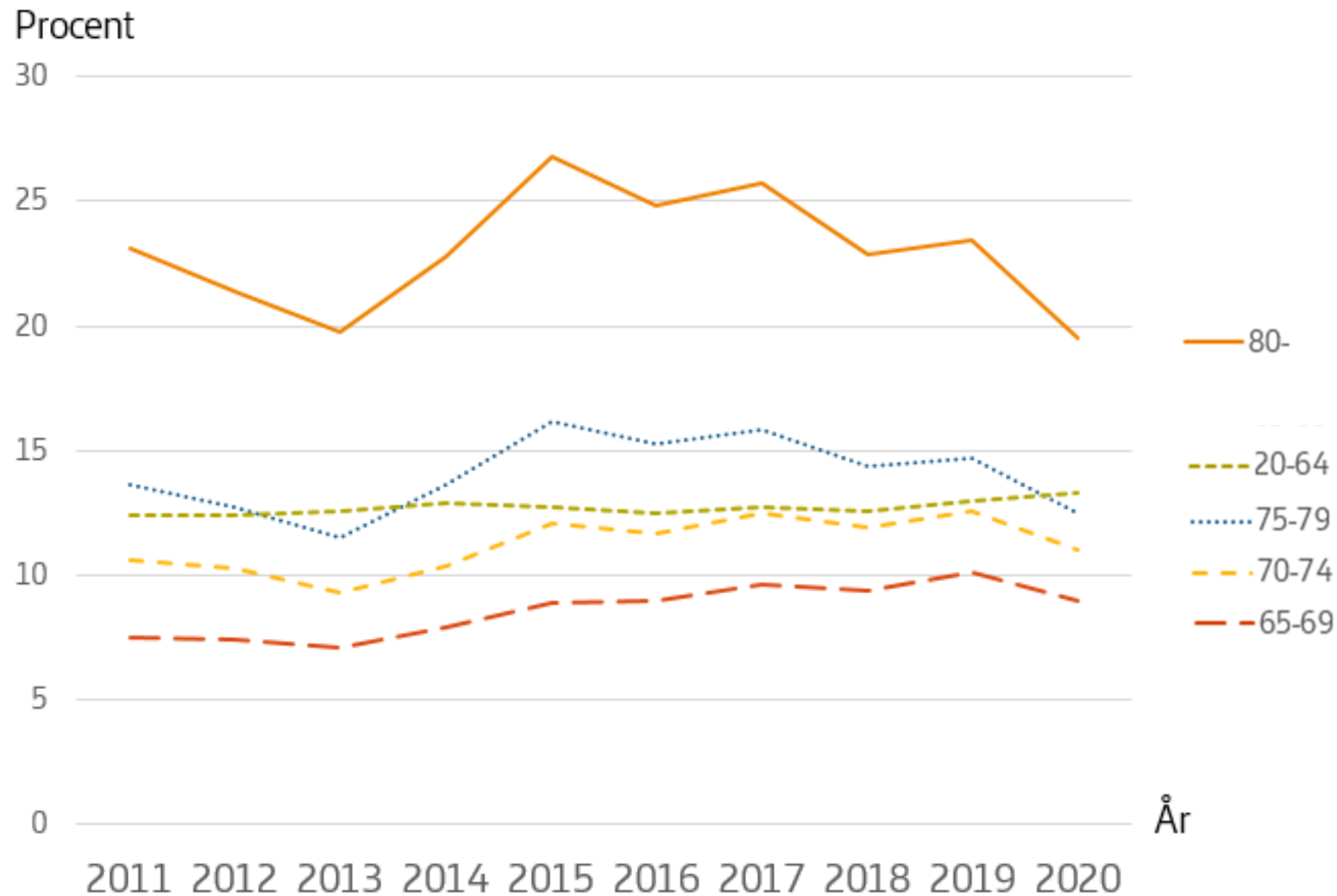
Den ekonomiska standardens utveckling, median i fasta priser

	Hela befolkningen	65 år eller äldre
År 2011 – 2020	+16%	+20%
År 1991 – 2020	+65%	+77%

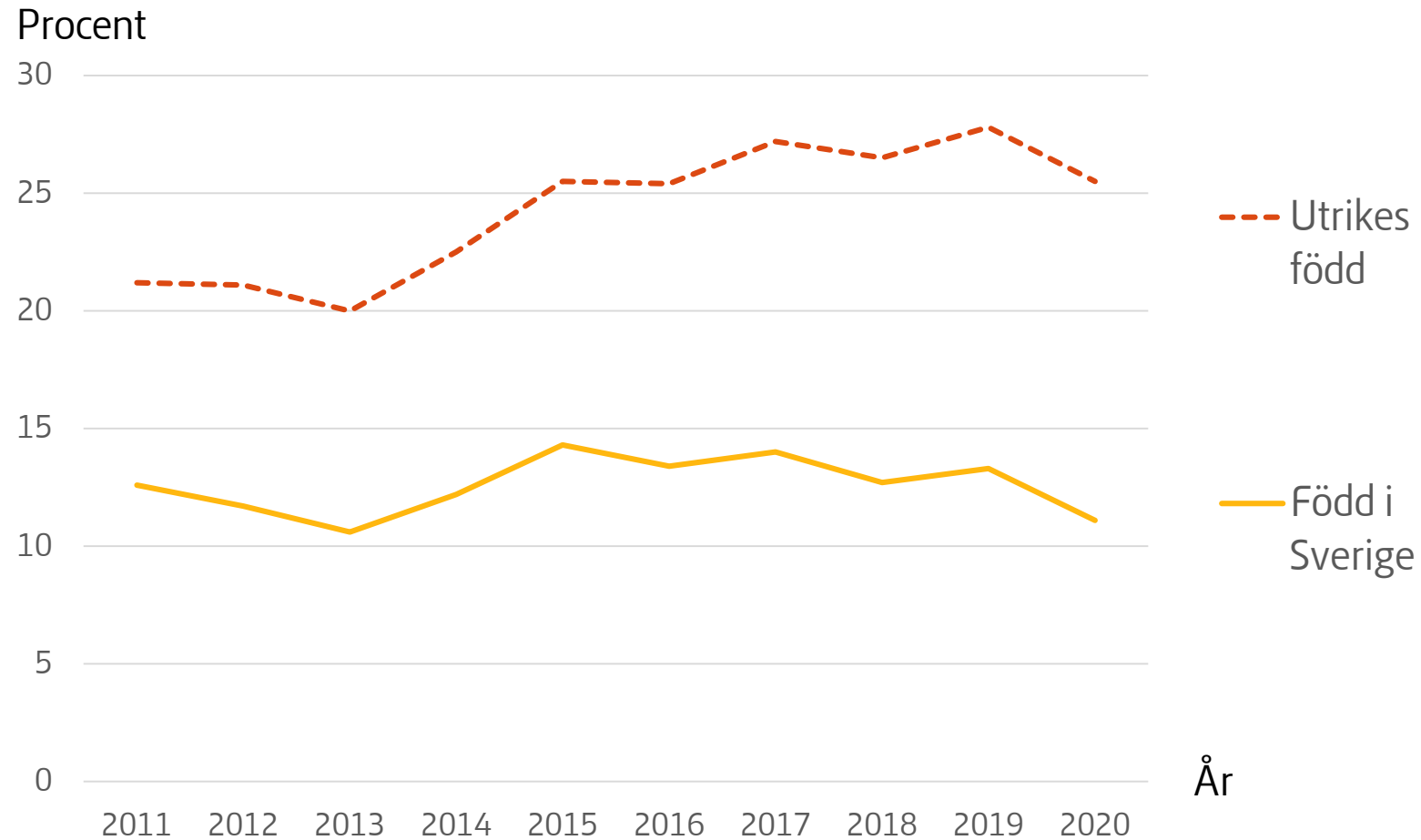
Vilka pensionärer riskerar att bli fattiga och varför?

- Kvinnor
- Ensamstående
- De äldsta pensionärerna
- Utrikesfödda

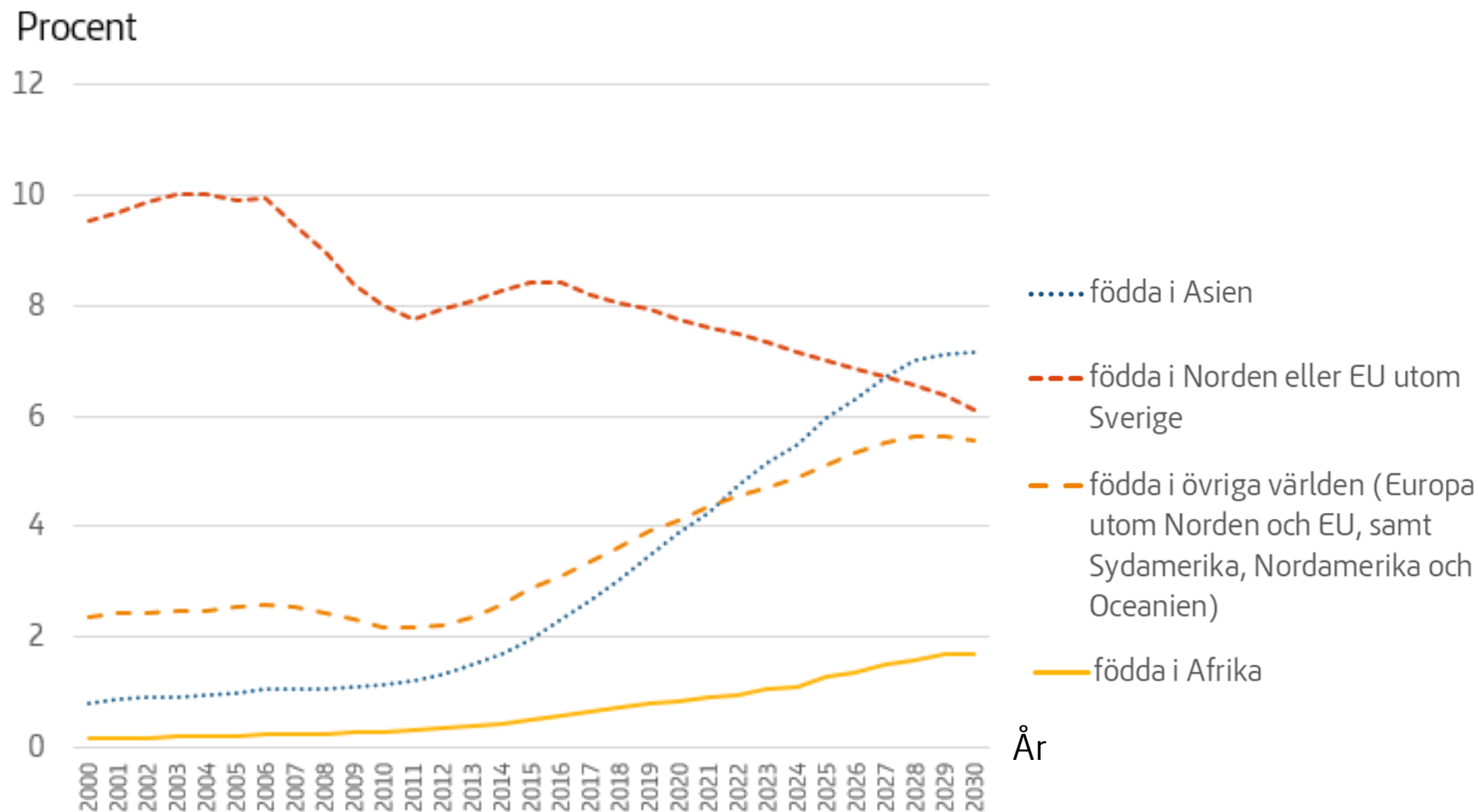
Andel med låg ekonomisk standard per ålder och år

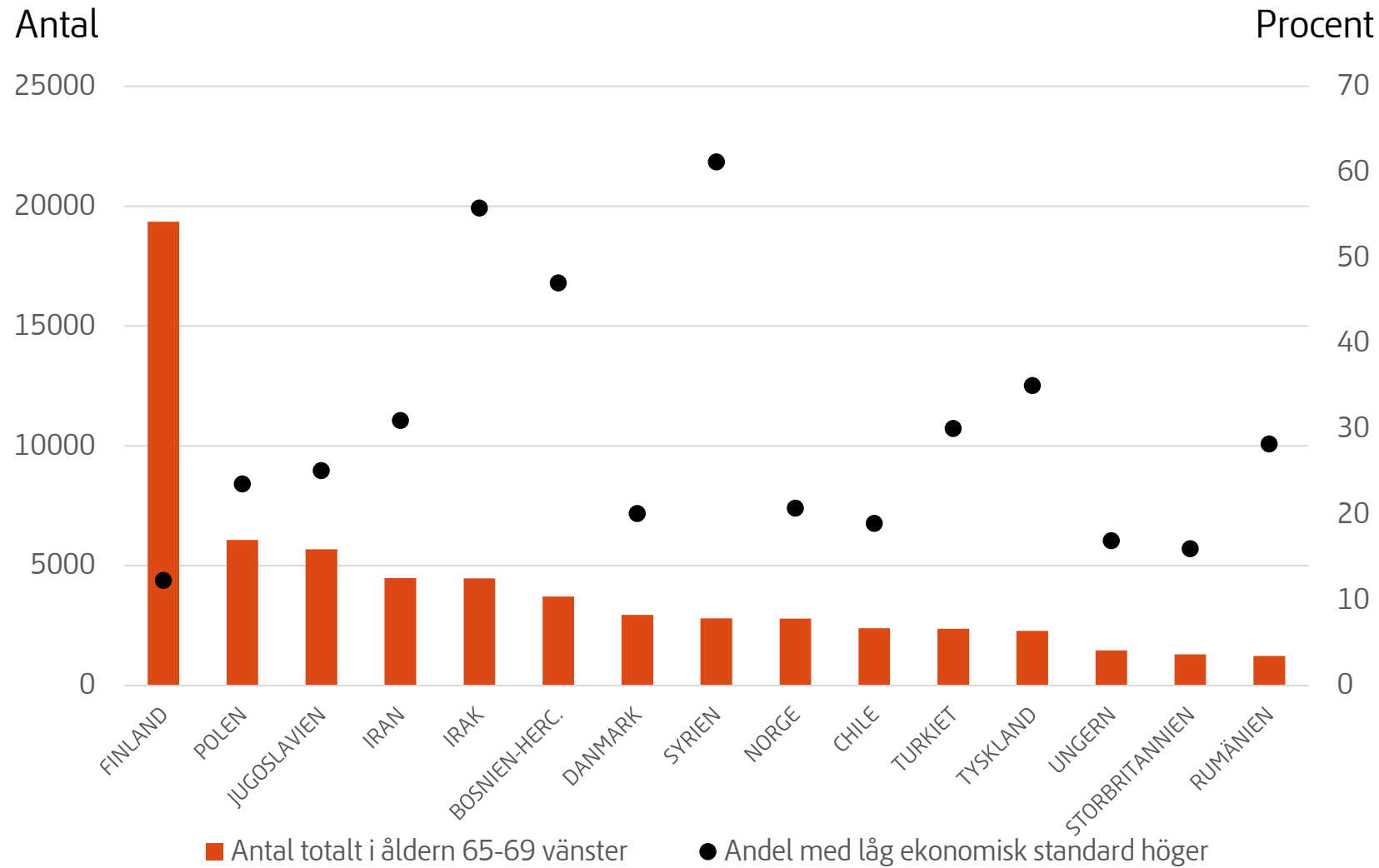
Andelen med låg ekonomisk standard födda i Sverige respektive utrikesfödda (65 år eller äldre)

Andelen pensionärer 65 – 69 år per födelseregion

De 15 vanligaste födelseländerna bland pensionärer 65–69 år, 2019

Antal med låg ekonomisk standard 65 år eller äldre, 2019 (utan bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd)

Antal personer med låg ekonomisk standard	170 575
---	---------

Varav med förmögenhet över 1 000 000 kronor	19 483
---	--------

Varav med förmögenhet från 200 000 till 1 000 000 kronor	41 182
--	--------

Varav med förmögenhet under 200 000 kronor	109 910
--	---------

• Varav med en egen disponibel inkomst över inkomstnivån för relativ låg ekonomisk standard, dvs bor ihop med någon med låg inkomst	33 638
---	--------

• Varav med en egen disponibel inkomst under inkomstnivån för relativ låg ekonomisk standard	76 272
--	--------

Antal med låg ekonomisk standard 65 år eller äldre, 2019 (med bostadstillägg eller äldre försörjningsstöd)

	Antal
Låg ekonomisk standard	143 271
• Boendekostnad under 7 000 kronor per månad	132 861
• Boendekostnad på 7 000 kronor per månad eller mer	10 410

Effekt av regeländringar för relativ låg ekonomisk standard (R60), år 2022

	R60-värde, procent	Utgiftsförändring, miljarder kronor
Utgångsläge	15,5	
Alla får tillgodoräkna sig en boendekostnad om minst 7 500 kronor per månad i bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd	9,7	+5,9
Ta bort förmögenhetstillägg inom bostadstillägg	14,7	+1,0
Alla i mörkertalet får bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd	13,9	+3,2
Alla får 40 bosättningsår i garantipension	15,1	+1,5
Alla förändringar sammantaget	3,7	+15,0

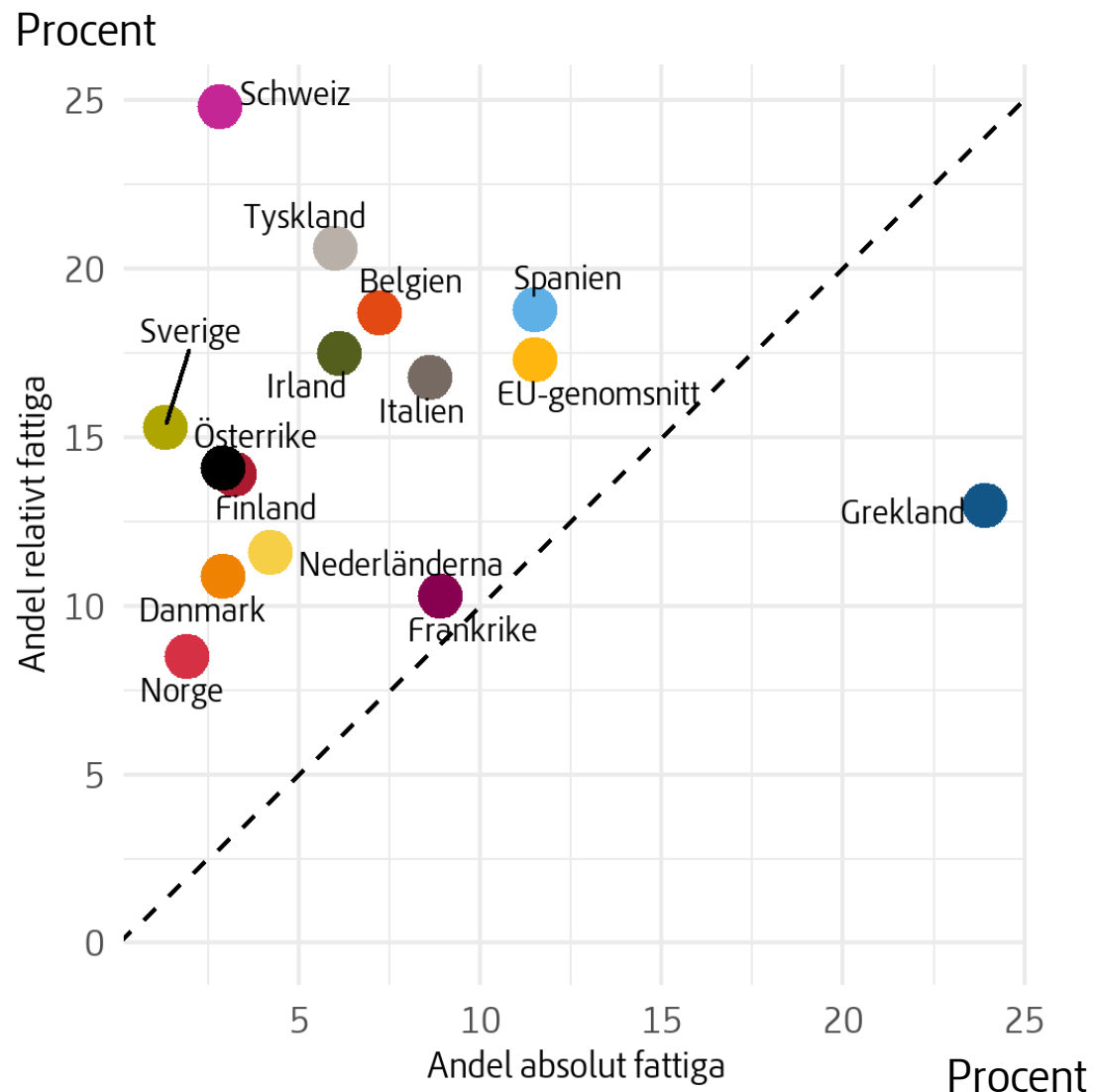
Faktorer som kan göra att individer ligger under gränsen även om tidigare alternativ genomförs

- Personer under 65 år som bor i hushållet, exempelvis barn eller vuxna barn i hushållet som har mycket låga inkomster
- Utländsk pension som beskattas utomlands som SCB inte har uppgift om
- Tidigt uttag av pension som gör att individen får en låg pension
 - Ett tidigt uttag av inkomstpension sänker inkomstpensionen. Garantipensionen beräknas dock alltid som att inkomstpensionen togs ut vid 65 år. Om inkomstpensionen tas ut tidigare kompenserar inte garantipensionen för det och den totala allmänna pensionen blir lägre.
- Underskott av kapital som är tillfällig

Begränsningar med relativt låg ekonomisk standard som mått för fattigdom

- Måttet är känsligt, rör sig relativt mycket från år till år
- Måttet tar inte hänsyn till hushållens faktiska utgifter och försörjningsbörda
- Måttet beaktar inte hushållens förmögenhet

Andel personer 65 år och äldre som lever i relativ och absolut fattigdom, i ett urval av länder 2020

Slutsatser

- Andelen relativt fattiga pensionärer har mellan 2011 och 2020 varit oförändrad
- Nivån har varierat över tid
- Förmögenhet och låg boendekostnad är två orsaker till att vissa pensionärer ligger under gränsvärdet
- Ökad andel utrikesfödda pensionärer med låg pension har haft en höjande effekt på andelen relativt fattiga
- Måttet har brister